

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 232/04-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. V. P., Advokátska kancelária, B., v ktorej namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej práv podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod D 2730/92, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ioana Kornelija Komanického o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2004 doručená sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. P., Advokátska kancelária, B., ktorou namietal porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ďalej práv podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod D 2730/92. Na základe výzvy ústavného súdu z 27. októbra 2004 sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil svojím podaním z 15. novembra 2004.

Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že namieta porušenie svojich práv v dedičskom konaní po poručiťke M. A. (ďalej len „poručiťka“), ktorá bola sťažovateľovou tetou a zomrela. Predmetné dedičské konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. D 2730/92.

Podľa názoru sťažovateľa je vyporiadanie dedičstva po poručiťke *„na mŕtvom bode pre nedostatok v legislatíve tohto štátu“*. Sťažovateľ v priebehu tohto dedičského konania vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle platnej právnej úpravy bol jediným dedičom po poručiťke štát, požiadal notára, aby dedičské konanie prerušil *„až do doby vytvorenia podmienok na toto dedičstvo pre nás oprávnených“*.

Dňa 16. novembra 1995 okresný súd rozhodol v predmetnej veci uznesením sp. zn. D 2730/92 (Dnot 599/93), ktorým dedičské konanie po poručiťke prerušil a uložil *„jednej z osôb, ktorá si robila nárok na toto dedičstvo, splnenie určitej, ale podľa sťažovateľa nereálnej úlohy“*. Sťažovateľ v mene účastníčky konania K. S. podal proti tomuto uzneseniu zo 16. novembra 1995 odvolanie. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 28. júna 1996 podľa sťažovateľových informácií uznesenie okresného súdu zo 16. novembra 1995 zrušil. Okresný súd následne uznesením sp. zn. D 2730/92, Dnot 86/97 z 29. mája 1998 konanie v predmetnej veci zastavil pre nemajetnosť poručiťky.

V rámci odôvodnenia porušenia čl. 20 ústavy, čl. 1 dohovoru a čl. 11 listiny sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol: *„Zásahy štátnych orgánov do namietaných ústavných práv i Listiny..., ako aj Dohovoru podľa sťažovateľa spočívajú v nasledovnom*

a) po línii štátu, ako celku tkvejú v tom, že Slovenská republika označené práva na dedenie síce každému teoreticky zaručuje, tým že ho v najvyšších normách právnej sily, ako sú ústava, Listina..., ale aj Dohovorom deklaruje, ale v skutočnosti pre inkompatibilitu našich zákonov práve s týmito právnymi normami, nemôže ho v praktickej podobe naplniť.

Sťažovateľ ďalej v tejto súvislosti tvrdí, že on nemôže za to, že poručiťka – jeho teta a súčasne krstná matka v jednej osobe zomrela o celých 10 rokov skôr, ako by sa to až podľa terajších právnych noriem hodilo! To je súčasne odpoveď aj na otázku, ako si bolo možné toto právo na dedičstvo podľa ústavného súdu chrániť, keď si ho sťažovateľ nemohol ani len dodnes vydožiť.

b) je nesporné, že Okresný súd v Prešove, (keď je vôbec pravdou, že toto dedičstvo dňa 29. V. 1998 ukončil jeho zastavením – pozn.) porušil zákon i ústavné právo dedičov vlastniť majetok aj tým, že skoro dva roky bol v tejto veci nečinný, čím zapríčinil prietáh v konaní a nerešpektoval tým ani ods. 1) čl. 6 Dohovoru z hľadiska prejednávania veci v primeranej lehote, už nehovoriac o tom, že toto dedičstvo sa skončilo schválne práve tak, ako sa skončilo. (...)

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ ústavný súd požiadal, aby svojím nálehom vyslovil, že ním označené práva podľa čl. 20 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ďalej podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho práva podľa čl. 11 a čl. 38 ods. 2 listiny boli postupom okresného súdu v predmetnom konaní porušené, ďalej aby prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 200 000 Sk a zároveň zaviazal okresný súd aj k úhrade trov konania na účet jeho právneho zástupcu.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu k predmetnej sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. Spr 1338/04 z 10. januára 2005 prostredníctvom svojho podpredsedu. Vo svojom vyjadrení podal prehľad procesných úkonov v konaní vedenom pod sp. zn. D 2730/92, Dnot 86/97 a následne uviedol:

„2. Z obsahu spisu Okresného súdu Prešov pod č. k. D 2730/92 vyplýva, že sťažovateľ Ján Komanický – Ioan Kornelij Komanický – nie je účastníkom konania. Vzhľadom na túto skutočnosť v tomto konaní nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práv.

3. Konanie vedené pod č. k. D 2730/92 v spojení s pôvodným konaním D 1106/81 Okresného súdu v Prešove je právoplatne skončené.“

Z obsahu spisového materiálu vo veci ústavný súd zistil, že podaním zo 14. februára 1992 doplneným podaním z 24. februára 1992 si na okresnom súde uplatnila nárok na dedičstvo po poručiťke K. S., bytom P. Podaním z 13. apríla 1992 požiadal sťažovateľ na základe plnej moci, ktorá však k jeho podaniu nebola pripojená, o vykonanie „náhradného dedičského konania“ po poručiťke. Okresný súd 29. apríla 1993 poveril vykonaním úkonov v predmetnom dedičskom konaní notárku JUDr. V. Č.

Uznesením sp. zn. D 2730/92, Dnot 599/93 zo 16. novembra 1995 dedičské konanie v predmetnej veci prerušil a súčasne v ňom uložil K. S. povinnosť, aby v lehote 30 dní odo dňa jeho právoplatnosti podala „žalobu na Okresnom súde v Prešove, aby súd rozhodol, že K. S. je dedičkou po neb. M. A., pretože táto žila s poručiťkou najmenej po dobu jedného roka pred jej smrťou v spoločnej domácnosti a z tohto dôvodu sa starala o spoločnú domácnosť alebo bola odkázaná výživou na poručiťka“.

Podaním z 8. februára 1996 (doručeným 9. februára 1996) podal sťažovateľ ako zástupca K. S. odvolanie proti uzneseniu sp. zn. D 2730/92, Dnot 599/93 zo 16. novembra 1995.

Spisový materiál v predmetnej veci bol následne 9. apríla 1996 doručený krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Uznesením č. k. 15 Co 121/96-30 z 28. júna 1996 krajský súd zrušil uznesenie zo 16. novembra 1995 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresnému súdu bol spisový materiál v predmetnej veci následne doručený 19. augusta 1996.

Okresný súd 28. júla 1997 poveril vykonaním úkonov v predmetnej dedičskej veci notárku JUDr. K. P., S.

Sťažovateľ listom z 21. apríla 1996 požiadal ako zástupca K. S. opätovne bez predloženia plnej moci o zastavenie predmetného dedičského konania.

Uznesením sp. zn. D 2730/92, Dnot 86/97, ktoré nadobudlo právoplatnosť 29. mája 1998, okresný súd konanie v predmetnej veci zastavil a súčasne priznal odmenu notárke JUDr. K. P.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánom štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nebol účastníkom konania, v rámci ktorého podľa neho došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 20 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 11 a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práv podľa čl. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Článok 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy poskytujú ochranu pred porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) v konaní pred súdom len jeho

účastníkovi, pretože len vo vzťahu k nemu sa plní účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 55/02, II. ÚS 10/01).

Keďže sťažovateľ nebol účastníkom predmetného konania, v ktorom namieta porušenie svojich práv, nemohol byť ani na svojich uvedených právach postupom okresného súdu dotknutý.

Podľa právnej úpravy platnej v čase smrti poručiťky, ktorá zomrela bez zanechania závetu, sťažovateľ nepatril do okruhu zákonných dedičov (§ 473 a nasl. Občianskeho zákonníka), nemohla u neho existovať ani legitímna nádej na prípadné pre neho priaznivé rozhodnutie okresného súdu vo vzťahu k majetku poručiťky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že k namietanému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 20 ústavy, čl. 1 dohovoru a čl. 11 listiny postupom okresného súdu taktiež nemohlo dôjsť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2005